

Výbor pro rozpočtovou kontrolu
předseda

26.2.2021

Pan Johan Van Overtveldt
předseda
Rozpočtový výbor
BRUSEL

Věc: **Stanovisko k rozpočtovému procesu na rok 2022 – oddíl III 2020/2265(BUI)**

Vážený pane předsedo,

Výbor pro rozpočtovou kontrolu (CONT) vyzývá Rozpočtový výbor jako věcně příslušný výbor, aby při přípravě pokynů Evropského parlamentu pro rozpočtový proces na rok 2022 zohlednil následující obavy.

Zbývající závazky (RAL)

1. Výbor CONT je znepokojen skutečností, že:
 - nevypořádané závazky (RAL) v roce 2019 nadále rostly a na konci roku 2019 dosáhly 298,0 miliardy EUR (ve srovnání s 281,2 miliardy EUR v roce 2018). V roce 2019 odpovídaly 2,7 roku prostředků na závazky, které trvaly více než jeden rok, což představuje nárůst oproti 2,3 roku v roce 2012, který je příslušným rokem předchozího VFR;
 - v roce 2019 dosáhly zbývající závazky historicky nejvyšší hodnoty v důsledku toho, že prostředky na závazky systematicky převyšují prostředky na platby, a platební potřeby byly odloženy na VFR na období 2021-2027;
2. Výbor CONT poukazuje na to, že v posledních letech byla výše prostředků na platby v ročních rozpočtech výrazně pod stropem VFR, což by mohlo v budoucnu vést k vyšším potřebám plateb a k riziku, že rozpočet bude vystaven tlaku; zdůrazňuje, že objem neuhrazených prostředků na platby bude z velké části vypořádán v příštím VFR;
3. Výbor CONT upozorňuje na skutečnost, že hlavní finanční rizika, kterým byl rozpočet EU vystaven v roce 2019, souvisela s finančními operacemi ve formě úvěrů krytých

přímo z rozpočtu EU (53,7 %) a s finančními operacemi krytými záručním fondem EU (46,3 %); konstatuje, že při zahrnutí případných budoucích plateb týkajících se záruky EFSI (Evropský fond pro strategické investice) dosáhla celková výše rizika, které nese rozpočet EU, do konce roku 2019 výše 90,5 miliardy EUR;

4. Výbor CONT proto vyzývá Komisi, aby ve „výroční zprávě o zárukách krytých souhrnným rozpočtem“ předložila úplný obraz o expozici rozpočtu EU, včetně rizika vyplývajícího ze záruky EFSI a všech příslušných budoucích finančních operací;
5. výbor CONT zdůrazňuje, že v posledních letech Unie stále více využívá finanční nástroje a rozpočtové záruky poskytované skupině EIB. připomíná, že v současné době nespádají operace skupiny EIB, které nejsou financovány z rozpočtu Unie, avšak slouží týmž unijním cílům, do kontrolního mandátu Účetního dvora; důrazně vyzývá EIB, aby umožnila Účetnímu dvoru provádět úplný audit správnosti a finančních činností EIB;

Pandemie COVID-19

6. výbor CONT se domnívá, že by při využívání finančních prostředků EU nové generace mělo dojít k plnému zapojení Parlamentu;
7. výbor CONT bere na vědomí zvýšené výdaje z rozpočtu EU na podporu strategie EU v oblasti očkovacích látek a dalších opatření souvisejících s reakcí na COVID-19 v oblasti zdraví s finančními prostředky poskytovanými v rámci nástroje pro mimořádnou podporu, ale také na výzkum, EIB a externí financování, včetně iniciativy Komise získat od členských států 750 milionů EUR z dodatečných příspěvků; je proto nanejvýš důležité, aby Komise zajistila plnou transparentnost, pokud jde o nákup a distribuci očkovacích látek; zdůrazňuje, že zrušené závazky v oblasti výzkumu dosáhly v roce 2019 celkem 635 milionů EUR a jsou k dispozici pro opakované použití podle čl. 15 odst. 3 finančních nařízení na podporu připravenosti na evropské zdraví a reakce na krizi;
8. výbor CONT, že v roce 2020 a následujících letech bude mít rozšíření onemocnění COVID-19 významný globální dopad, jakož i významné důsledky pro rozpočet EU, a v tomto ohledu bude od roku 2020 provádění iniciativ okamžité reakce Unie mít vliv na uznávání, oceňování nebo reklasifikaci více aktiv a závazků ve finančních výkazech Unie;
9. výbor CONT vyzývá Komisi, aby v souvislosti s krizí COVID-19 znovu posoudila, zda jsou stávající mechanismy ke zmírnění vystavení rozpočtu EU riziku dostatečné a vhodné, a aby přezkoumala cílové míry tvorby rezerv záručních fondů kryjících záruky poskytované z rozpočtu EU; vyzývá Komisi, aby zajistila transparentnost, účinnost systémů řízení a kontroly, přijatelnost účetní závěrky a legalitu a správnost souvisejících výdajů; zdůrazňuje, že je zapotřebí interoperabilního digitálního systému monitorování a podávání zpráv, který by systematicky a v reálném čase sledoval výdaje pocházející z rozpočtu Unie a konečných příjemců finančních prostředků (fyzické osoby) s cílem zajistit dodržování standardů řádného finančního řízení; konstatuje, že finanční expozici by měl pečlivě kontrolovat Účetní dvůr a Parlament v rámci postupu udělování absolutoria vzhledem k jejich velkému rozsahu;

Včasně čerpání

10. výbor CONT konstatuje, že v roce 2019 byla celková míra čerpání ESI fondů (evropských strukturálních a investičních fondů) nižší než v příslušném roce předchozího VFR, že pouze devět členských států mělo v rámci VFR na období 2014-2020 vyšší míru čerpání než v předchozím roce a že celková rychlost čerpání v roce 2019 zůstala téměř přesně stejná jako v roce 2018;
11. kromě toho výbor CONT konstatuje, že do začátku roku 2019, poté, co byl víceletý finanční rámec na období 2014-2020 zaveden po dobu pěti let, se ke konečnému příjemci dostalo pouze přibližně 17 % celkových finančních prostředků z ESI fondů, které byly vyčleněny prostřednictvím finančních nástrojů v rámci sdíleného řízení; vyzývá Komisi, aby zlepšila systémy podávání zpráv a správy údajů s cílem zvýšit transparentnost a sledovatelnost těchto výdajů;
12. výbor CONT vyzývá Komisi, aby vypracovala akční plán, včetně revize plánu skupiny EIB, s jasnými pobídkami pro účinné čerpání dostupných finančních prostředků a aby členským státům pomohla nalézt způsobilé projekty s jasnou evropskou přidanou hodnotou;

Střet zájmů a právní stát

13. výbor CONT poukazuje na to, že článek 61 finančního nařízení stanoví od srpna 2018 rozšířenou definici střetu zájmů; zdůrazňuje, že Komise je povinna zajistit, aby tato ustanovení byla prováděna s náležitou péčí v celé Unii a aby se v průběhu plnění rozpočtu Unie účinně a účelně řešily všechny formy střetu zájmů;
14. výbor CONT je znepokojen finanční ztrátou způsobenou všeobecnými nedostatky v oblasti právního státu v řadě členských států, které činí stávající mechanismy pro podávání stížností a ochrany neplatnými nebo neúčinnými; vyzývá Komisi, aby neprodleně a s pomocí mechanismu podmíněnosti zajistila ochranu finančních zájmů Unie ve všech oblastech a aby zabránila dalšímu negativnímu dopadu na rozpočet EU;
15. připomíná usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. prosince 2020, v němž se zdůrazňuje, že spolunormotvůrci se dohodli, že nařízení o obecném režimu podmíněnosti pro ochranu rozpočtu Unie se použije ode dne 1. ledna 2021 a bude se vztahovat na všechny závazky a platby; naléhavě vyzývá, aby Komise, jakožto strážkyně Smluv, zajistila, aby nařízení bylo plně použitelné od data, na němž se spolunormotvůrci dohodli, a připomíná, že nařízení nebo jeho část může zrušit pouze Soudní dvůr EU; prohlašuje, že pokud se členský stát domáhá zrušení nařízení nebo jeho části, bude Parlament jeho platnost obhajovat před Soudním dvorem, a očekává, že Komise zasáhne na podporu postoje Parlamentu; zdůrazňuje, že v takovém případě Parlament požádá Soudní dvůr o zrychlené řízení; připomíná článek 265 Smlouvy o fungování EU a konstatuje, že je připraven jej použít;

Vlastní zdroje

16. výbor CONT bere na vědomí změnu paradigmatu, která Evropské komisi umožňuje výjimečně si půjčit až 750 miliard EUR na kapitálových trzích; trvá na tom, aby metodika splácení byla transparentní, srozumitelná a přístupná ke kontrole; trvá na tom, že v zájmu zajištění důvěryhodnosti a proveditelnosti plánu splácení by splácení mělo probíhat na základě udržitelného a transparentního systému nových vlastních zdrojů EU a mělo by být zcela pokryto příjmem ze skutečných nových vlastních zdrojů EU;
17. výbor CONT poukazuje na to, že zahrnování příjmů z půjček Unie do rozpočtu EU jakožto vnějších účelově vázaných příjmů by měl vzhledem k jejich velkému finančnímu objemu pečlivě kontrolovat Účetní dvůr a Parlament v rámci postupu udělování absolutoria; zdůrazňuje, že v zájmu účinného vypůjčování a splácení, specializovaného řízení rizik a kontrolního rámce pro zaručení spolehlivosti účetních záznamů a přesného ocenění vzniklých závazů vyžaduje rozsah těchto vypůjčnických aktivit větší odborné znalosti a vyšší správní kapacitu; zdůrazňuje nicméně, že by měl rovněž existovat přísný dohled nad kontrolou nákladů na správu; požaduje, aby o zprávě o pokroku týkající se plánu půjček byl včasně informován rozpočtový orgán, aby mohla být v rámci postupu udělování absolutoria řádně prověřena;
18. výbor CONT v této souvislosti trvá na tom, že navrhovaný systém vlastních zdrojů by neměl zvýšit celkovou daňovou zátěž daňových poplatníků v EU, že by měl zabránit tomu, aby břemeno financování oživení nenesli ti nejzranitelnější, a že by měl vést ke sníženému podílu příspěvků založených na HND na financování rozpočtu EU; je toho názoru, že podíl nových skutečných vlastních zdrojů musí hrát významnou úlohu na příjmové straně rozpočtu EU a zaručit podporu spravedlivého vnitřního trhu;

S pozdravem

Monika Hohlmeier
předseda výboru CONT

Joachim Kuhs
zpravodaj pro udělení absolutoria Komisi